

Mateřská škola Netřebice, okres Nymburk

příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Č.j.: 45/2023

Účinnost od: 1.9.2023

Spisový znak: 3.1.1

Skartační znak: A 10

Projednáno na pedagogické radě dne: 30.8.2023

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Motto: „*Vzájemný respekt a komunikace.*“

Název: **„Rok na vsi“**



.....
Mgr. Šárka Dvořáková
ředitelka

OBSAH:

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3 PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ	6
3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY	6
3.2 ŽIVOTOSPRAVA	7
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	8
3.4 ORGANIZACE	9
3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	11
3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	11
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ	12
3.8 SPOLUPRÁCE S PARTNERY	12
3.9 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	13
3.10 PODMÍNKY PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	13
3.11 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	13
3.12 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	14
4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	15
4.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ MIMO BUDOVU ŠKOLY	15
4.2 POVINNÉ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	15
4.3 INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	16
4.4 DISTANČNÍ VÝUKA	16
5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.1 RÁMCOVÉ CÍLE	17
5.2 HLAVNÍ ZÁSADY A PRINCIPY PRÁCE S DĚTMI	17
5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	18
5.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	18
5.5 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	19

5.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	20
5.7 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	20
5.8 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	21
6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH	22
<hr/>	
6.1 INTEGROVANÉ BLOKY – I. AŽ V.	23
6.2 PROJEKTY, PROGRAMY A TRADIČNÍ AKCE VE ŠKOLNÍM ROCE	37
7 EVALUAČNÍ SYSTÉM	41
<hr/>	
7.1 OBLASTI EVALUACE	41
8 LITERATURA	43
<hr/>	

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa: MATEŘSKÁ ŠKOLA NETŘEBICE, okres Nymburk
Netřebice 80
288 02 NYMBURK

Právní forma: příspěvková organizace
Telefon: +420 325 652 103, + 420 605 400 697
E-mail: ms.netrebice@seznam.cz
IČO: 75031566
Zřizovatel: Obecní úřad Netřebice
Netřebice, 288 02 Nymburk

Typ zařízení: Mateřská škola s celodenním provozem
Provoz MŠ: 6:30 – 16:00
Počet tříd: 1
Max. kapacita: 28 dětí (s výjimkou od zřizovatele)
Počet zaměstnanců: 4
Ředitelka školy: Mgr. Šárka Dvořáková
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023 do vytvoření nového dle potřeby

Projednáno na pedagogické radě dne 30.8.2023

Vytvořil kolektiv pedagogů: Mgr. Šárka Dvořáková, Mgr. Andrea Votavová, DiS.,
Iveta Špidlenová

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Na základě zákona č. 564/ 1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství a na základě zřizovací listiny byla škole přiznána právní subjektivita od 1. 1. 2003.

Mateřská škola Netřebice je státní školou, od 1.12.2012 je mateřská škola zapsána v rejstříku škol s povolenou maximální kapacitou 28 dětí (při využití všech možných povolených výjimek).

Mateřská škola Netřebice, okres Nymburk, je původní budova školy, která během posledních let prošla postupnými, stavebními úpravami a výměnou vybavení. Jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem. Jedná se o heterogenní třídu. Patrová budova je s předzahrádkou, prostorným dvorem a velkou zahradou osázenou okrasnými stromy a keři. Zahrada je doplněna několika dětskými herní prvky, zastřešeným altánem a pískovištěm. Zahrada je využívána v dopoledních i odpoledních hodinách v závislosti na ročním období a aktuálním počasí. V okolí MŠ se vyskytuje lipový park a fotbalové hřiště s dalšími herními prvky, které bývají dalšími možnými cíli našich vycházek.

Do mateřské školy docházejí děti zpravidla od 3 do 6 let, ve výjimečných případech jsou přijaty děti mladší a zůstávají děti s odkladem školní docházky.

Všichni zaměstnanci se snaží vytvářet klidnou a příznivou atmosféru pro duševní pohodu dětí a pro možnost tvořivě rozvíjet a uskutečňovat jejich představy.

Proces učení a reflexe práce jsou pro nás stejně důležité jako výsledek.

Budova školy s rozlehlou zahradou se nachází v malé obci u Nymburka v sevření polí a příjezdových cest bez chodníků a kromě protékajícího potoka nemá příliš podnětů k environmentální výchově. Pedagogové pracující v mateřské škole jsou zkušení a odborně na výši. Neustále se vzdělávají a profesně profilují, citlivě vnímají potřeby a přání dětí. Z jejich iniciativy vzešel nápad na revitalizaci zahrady s cílem poskytnout dětem unikátní zelený prostor pro kontakt s přírodou. Prostor zahrady má vytvořit každodenní kontakt s přírodou, kde budou moci aktivně trávit volný čas v přírodním prostředí a dále je využívat k volnému pohybu na čerstvém vzduchu.

Základní vize ve směřování školy:

- Hlavní vizí je **udržení dobrého jména školy**, všemi možnými prostředky usilovat o její celkový rozvoj a prosperitu, aby byla **vyhledávanou vzdělávací institucí**.
- **Všestranný rozvoj dítěte**, jeho učení a poznání - ambicí není „zmordované“ dítě, ale dítě zvědavé, spokojené, stabilní.....
- **Být otevřenou a vstřícnou organizací s dlouholetými tradicemi** pro děti, rodiče a všechny blízké školy. Aktivně se zapojovat do života obce. Podporovat sounáležitost s obcí, regionem, kde sídlí, vytvářet u dětí vazby k danému místu, úctu k hmotnému a nehmotnému dědictví.

3 PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

MŠ se nachází v klidné části obce v bezprostřední blízkosti parku osázeném lípami a naučné stezky s názvem „Putování s vílou Netřebkou“. Disponujeme dostatečně velkými vnitřními prostory i přílehlou oplocenou zahradou. Herna a ostatní vnitřní prostory jsou světlé, na oknech jsou žaluzie. Druhá herna slouží jako tělocvična a po rozložení lehátek rovněž jako ložnice, zde je podlaha pokryta kobercem. Hlavní herna je z větší části pokryta PVC a menší části kobercem, v koupelně a na WC je dlažba. Prostory jsou vybaveny nábytkem vybraným s ohledem na bezpečnost a biologické potřeby dětí. Rovněž umývárny, toalety, prostory v šatnách apod. odpovídají věku dětí a splňují hygienické i estetické požadavky.

Při poslední rekonstrukci MŠ bylo změněno vytápění z kotle na tuhá paliva na vytápění pomocí tepelného čerpadla.

Prostorové uspořádání vyhovuje nejruznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třídy jsou děleny do hracích koutků (center aktivit) tak, aby podněcovaly ke hře a práci. Centra jsou označena dle svého účelu obrázkem a doplněna pestrou škálou tematických pomůcek. Děti tak mají možnost samostatného výběru činností v jednotlivých centrech aktivit. Oddělené prostory poskytují dětem dostatek soukromí a klidu.

Nábytek třídy je uspořádán tak, aby děti mohly pracovat jednotlivě, v malých nebo i velkých skupinách, a aby se mohly po třídě samostatně a bezpečně pohybovat.

Ve třídě je dostatek kvalitních a bezpečných hraček, stavebnic, knížek, didaktických pomůcek i materiálu pro tvoření. Tyto pomůcky a materiály jsou rozdělené podle účelu, dětem jsou volně k dispozici. Na začátku školního roku jsou děti seznámeny s pravidly využívání a ukládání pomůcek, na jejichž dodržování se poté podílejí všichni společně. Pro cvičení je ve třídě dostatek různorodých tělovýchovných prvků a náradí, jako jsou žebřiny, lavičky, míče, balanční prvky, různé překážky apod. pro všestranné, tělovýchovné i zdravotní využití.

Odpočinek dětí probíhá na dětských lehátkách, které stejně jako příkrývky a polštářky odpovídají hygienickým požadavkům. Každé dítě má svou matraci a polštář s příkrývkou, opatřené vlastní značkou.

Interiér budovy je převážně vyzdoben výrobky dětí. Nástěnky jsou rozmístěny v prostorách chodby a schodiště. V hlavní příchozí chodbě jsou umístěny dvě nástěnky pro rodiče s aktualitami, výpisem pravidelných akcí, jídelníčkem, tematickými, vzdělávacími plány, písničkami a říkadly, které se děti učí k danému tématu a další, školní dokumentaci pro zákonné zástupce dětí.

V ředitelně MŠ je umístěna pedagogická knihovna, která je pravidelně doplňována o nejnovější tituly. Některé z odborných knih jsou zde k dispozici také rodičům. Vedle odborné literatury jsou zde i zásobníky her, písniček, říkadel, tvořivých technik, ekologických činností apod. K dispozici je také dětská beletrie, kterou se rovněž snažíme doplňovat o současnou zajímavou tvorbu pro děti. Encyklopedie, obrázkové knížky, leporela, dětské časopisy apod. jsou volně k dispozici dětem ve třídě. Nabídka knih je pedagogy volena k daným tématům v rámci integrovaných bloků.

Ve třídě je nainstalována interaktivní tabule, ke které máme k dispozici zajímavé výukové programy. Tabuli lze využít i k promítnutí fotografií a záznamů z akcí školy, pro poskytnutí zpětné vazby dětem nebo zajímavostí z internetu, dle aktuálních probíraných témat. Tyto pomůcky však využíváme jen příležitostně, nenahrazujeme IT technologií přirozenou výuku, polytechnickou výchovu, literaturu nebo jiné zajímavé didaktické pomůcky.

K mateřské škole náleží velká zahrada s dostatkem zeleně a přirozeného stínu ze vzrostlých stromů. Obec Netřebice ve spolupráci s MŠ podala žádost o dotaci na výzvu na „Vybudování a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu pro předškolní děti“, která byla vyhlášena ministerstvem životního prostředí. Úspěšně jsme splnili podmínky této výzvy a po dlouhém čekání jsme získali finanční podporu na revitalizaci naší zahrady, která se bude týkat 1. etapy. Předpokládaná proměna proběhne na podzim 2023.

Záměrem plánovaných úprav je vytvořit atraktivní „přírodní učebnu“, která v současné chvíli chybí. Naší snahou je budovat u dětí předškolního věku přirozeně kladný vztah k přírodě, umožňující přímý a

dlouhodobý kontakt dětí s přírodou a vedoucí k rozvoji konceptu „učení venku“. Na základě projektu vzniká inspirativní prostředí s příležitostmi k volné hře, zahrada, ve které může dítě naslouchat, ochutnat, motoricky se rozvíjet, přivonět, ohmatat, pozorovat - místo, kde se všemi smysly zapojuje do aktivního zkoumání a poznávání přírodních dějů a změn v přírodě. Přímé pozorování a aktivní zapojení do činností v zahradě povede děti k hlubokému a osobnímu prožitku. Nové pojetí zahrady poskytuje mnoho variant, jak využívat čas venku a vychází z konceptu „učení venku“. Využívání zahrady pomůže u dětí rozvíjet a podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i rozvíjet představivost při volné tvořivé hře. Mateřské škole Netřebice jednoznačně chybí inspirativní zahradní prostor, který by mohl být aktivně využíván dětmi i pedagogy, ale i širší komunitou obce Netřebice. Zahrada povede k rozvoji klíčových kompetencí ve vztahu k přírodě – zejména kontinuálnímu budování přírodní senzitivity, chápání přírodních zákonitostí, včetně nabytí výzkumných dovedností. Bude místem setkávání a prostorem pro pořádání společných komunitních setkávání, oslav a slavností.

Ve školní jídelně došlo k obnově dětských stolů a židlí, které jsou pro děti barevně přitažlivější, výškově nastavitelné a snadněji udržovatelné.

V současné době čerpáme z projektu Šablony OP JAK (s názvem: Podpora MŠ Netřebice, s reg. č. CZ.02.02.XX/00/22_002/0007336. Projekt je zaměřen na poskytování personální podpory v podobě školního asistenta, rozšiřování kvalifikace pedagogů, získávání nových metod práce a inovativní přístup ke vzdělání, rozvoj stávajících dovedností pedagoga, např. pod vedení zkušeného lektora nebo jiného pracovníka ve vzdělávání, v jiné škole, která nabídne inovativní přístupy a obohacující vzdělávací metody, rozšíření vzdělávací nabídky pro všechny děti, obohacení nejrůznějšími formami vzdělávání, propojení formálního či neformálního vzdělávání, vedoucí k záměrnému rozvoji životních zkušeností, dovedností a postojů, pořádání tematických, komunitních setkávání v MŠ.

Mezi další cíle v budování přírodní zahrady budou prvky, které nebyly zahrnuty do první etapy, jako třeba postupné nahrazení a oprava herních prvků, které postupně budou končit svoji životnost. Máme také zpracovaný projekt na „venkovní učebnu“, který bychom rádi podaly do vhodné výzvy. V následujícím kalendářním roce.

3.2 Živospráva

Školní kuchyně připravuje stravu pouze pro mateřskou školu. V roce 2023 se naše škola se rozhodla zapojit do programu „Skutečně zdravá školka“. Jde o Mezinárodně oceňovaný program, který školce má pomoci zajistit kvalitní stravování a vzdělávání o jídle. Chceme dětem nabízet jídlo, které je chutné, zdravé a připravené z kvalitních surovin, pomáhat dětem získat představu o tom, odkud jídlo pochází a jak se pěstuje nebo vyrábí. Umožnit porozumět vztahům mezi jídlem, které jí, a světem, ve kterém žijí. Děti si ze školky mohou odnést základy zdravých stravovacích návyků a znalosti, dovednosti, postoje. Tento program a odborníci by nám měli v tomto ohledu pomoci

splnit nastavená kritéria pro udělení certifikátu, jež má tři úrovně. Kritéria se týkají těchto témat:

- Angažovanost a kultura stravování
- Kvalita jídla a místo jeho původu
- Vzdělávání o jídle a stravování
- Místní společenství a spolupráce

Vedoucí školní jídelny sleduje skladbu jídelníčku, pestrost, vhodnost pokrmů a řídí se nutričním doporučením.

Svačina je u některých pokrmů samoobslužná (s dodržением současných hygienických pravidel), děti si samy mažou pomazánky, případně sýr, džem apod. Děti k jídlu nikdo nenutí, jsou vedeny k zodpovědnému přístupu, samy si mohou zvolit množství jídla. Rovněž je v MŠ zajištěn celodenní pitný režim, včetně času pobytu na zahradě. Ve vnitřních prostorách mají děti na výběr z ochuceného pití ovocem či bylinkami a zároveň vždy vody. Při pobytu na zahradě dostávají pouze vodu z důvodu hmyzu apod.

Učitelky vedou děti ke správným hygienickým návykům, učí je pečovat o zdraví a bezpečnost, samy se snaží být dětem svým chováním příkladem. Děti potřebují ke své spokojenosti pravidelný rytmus a řád, který jim mateřská škola nabízí. Program a veškeré dění ve školce je však zároveň dostatečně flexibilní, aby učitelky mohly reagovat na aktuální situace a potřeby dětí, případně rodičů. Po předchozí domluvě je možné

uzpůsobit individuálně příchod či odchod dítěte z MŠ. Reagujeme také na aktuální počasí, ale hlavně na zájmy a potřeby dětí. Každý den umožňujeme dětem dostatek pobytu venku s ohledem na aktuální počasí či kvalitu ovzduší. Přednost obvykle dáváme spontánním činnostem na zahradě před organizovanými procházkami. U dětí během hry na zahradě podporujeme přirozenou zvědavost, objevování, získávání poznatků, zkušeností a potřebu samostatného pohybu. V jarních a letních měsících je snaha přenést výuku, co nejvíce do venkovních prostor a propojit výuku s prožitkem.

Děti mají dostatek volného pohybu i ve vnitřních prostorách MŠ, často je tělocvična ve třídě využívána i pro volnou hru dětí s ohledem na jejich bezpečnost. Respektujeme dětskou potřebu aktivity i odpočinku. Děti po obědě odpočívají na lehátkách, předškoláci na podložkách, kdy mají každé ve své označené přihrádce osobní přikrývku a polštářek. Odpočinek využíváme k pravidelné každodenní četbě dětské literatury, povídání, zpívání písniček, poslechu pohádek z vyprávění či z CD. Respektujeme potřeby dětí, které ještě klid na spánek potřebují, proto i děti, které neusínají, vedeme ke klidnému odpočinku případně ke klidným hrám. Předškoláci, po přečtení pohádky a krátkém odpočinku mohou vstát a vedle ve třídě se zapojují dle požadavků do úkolů pro předškoláky a jiných klidových činností a her.

3.3 Psychosociální podmínky

Atmosféra v mateřské škole je pro nás velmi důležitá. Klademe důraz na spolupráci, komunikaci a samostatnost. Důležité jsou na úrovni učitelek a dětí, dětí mezi sebou navzájem, ale samozřejmě i všech zaměstnanců mateřské školy a rodiny dítěte. Mateřská škola doplňuje přirozenou výchovu v rodině, respektuje výchovné zaměření rodiny, její specifika a posiluje její výchovné působení, plně respektuje Úmluvu o právech dítěte s ohledem na své specifické postavení. Všichni zaměstnanci se řídí pravidlem, že při všech úkonech se rozhodují v nejlepším zájmu dítěte.

Při nástupu dítěte do mateřské školy je důležitá, vhodná a postupná adaptace dítěte na nové prostředí. Často se jedná o první separační zkušenost dítěte od svých rodičů, na což musí brát ohled učitelé i rodiče. Adaptační doba a způsob adaptace je u každého dítěte zcela individuální a vždy vychází z dohody mezi rodiči a učitelkami. Naší snahou je posílení pocitu jistoty, bezpečí a bezproblémového nástupu do MŠ, i proto je obvykle vhodné, zvykat dítě na pobyt v zařízení pozvolna.

Učitelky respektují individuální potřeby dětí, jejich zájmy, nadání a osobní tempo. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. V naší mateřské škole jsme inspirováni programem „Začít spolu“, který učí děti rozhodování, samostatnosti, ale i zodpovědnosti při výběru z nabízených činností. Využíváme pozitivního hodnocení. Stavíme na silných stránkách dítěte, na tom, co dítě umí, aby prožívalo další úspěchy a zároveň své neúspěchy umělo postupně pojmenovat a s přibývajícím věkem za ně přijímalo odpovědnost.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Denní režim je natolik flexibilní, aby nebyly děti stresovány spěchem, na přechod od jednotlivých činností jsou včas upozorňovány. Vedeme děti také k zodpovědnosti a ohleduplnosti k sobě navzájem, prakticky je učíme osobní svobody, která však končí tam, kde začíná svoboda druhých lidí. Nepodporujeme nezdravou soutěživost a rivalitu mezi dětmi, ani v podobě motivace: Kdo bude první, kdo to zvládne nejrychleji ...“ apod. Naopak u dětí podporujeme spolupráci během organizovaných činností, ale i při volné hře, stolování nebo převlékání.

Abychom se všichni cítili v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně, dodržujeme předem stanovená pravidla soužití, která na počátku školního roku tvoříme společně děti i učitelky. Pravidla mají děti k dispozici i v obrázkové podobě.

Jsme si vědomi toho, že děti se nejvíce učí nápodobou, proto jdeme dětem příkladem. Naším cílem je vzájemná důvěra, ohleduplnost, laskavost a přirozená podpora.

3.4 Organizace

Organizační zajištění chodu mateřské školy je plně vyhovující, pokud pružně reaguje na individuální možnosti dětí či aktuálně změněné potřeby. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Vzdělávání se uskutečňuje během celého dne a ve všech činnostech a situacích, se kterými se děti setkají. Učitelky často vychází z konkrétních zážitků a prožitků dětí. Nezbytná je vyváženost spontánních a řízených aktivit. Vzdělávání probíhá frontálně, skupinově i individuálně, přičemž frontální charakter má obvykle jen v rámci motivace, komunikativních kroužků apod. V další řízené činnosti upřednostňujeme skupinovou práci, kterou si děti mohou volit z dané nabídky. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní iniciativě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Při všech činnostech podporujeme u dětí radost ze hry, z učení.

Vždy jen dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Denní řád je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností.

Provozní doba MŠ je od 6:30 – 16:00 hod.

Režim dne je volný, flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit.

Organizace dne

06:30 – 08:00	scházení dětí v MŠ, ranní hry dle individuálních potřeb dětí v jednotlivých centrech aktivit
08:00 - 08:45	ukončení ranních her, ranní kruh, cvičení
08:45 - 09:15	hygiena, svačina
09:15 - 09:45	ranní, komunikativní kruh, pohybové hry a aktivity, řízená činnost v jednotlivých centrech aktivit (ateliér, dílna, kostky, stolní hry, pokusy, divadlo, hudebna, kuchyňka, digitální koutek apod....)
09:45 - 11:45	pobyt v přírodě (vycházka po okolí, hry na školní zahradě, objevování, zkoumání)
11:45 - 12:10	hygiena, oběd
12:10 - 12:30	hygiena, převlékání dětí ke spánku, vyzvedávání dětí po obědě (12:20-12:30)
12:30 - 14:00	odpočinek dětí dle jejich individuálních potřeb (četba a vyprávění pohádek před spaním, odpočinek na karimatce, klidové hry, činnosti pro předškoláky)
14:15 - 14:35	odpolední svačina
14:40 - 16:00	individuálně zaměřené hry dle zájmu dětí na školní zahradě, či ve třídě, pokračování didakticky řízených činností, rozcházení dětí z MŠ.

Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídlly, dostatečný pobyt venku.

Spontánní činnosti dětí

- jsou součástí celého dne (stěžejní čas je v ranních hrách, při pobytu venku, po odpoledním odpočinku)
- děti si mohou hrát v menších i větších skupinkách dle vlastní volby, ale mají právo v případě potřeby i na soukromí či klidný odpočinek

Řízené činnosti

- probíhají obvykle každý den dle potřeb, věku, schopností a zájmu dětí

- nejčastěji zařazujeme řízené aktivity po svačině - mezi 9. a 10. hodinou

Pohybové činnosti

- tvoří podstatnou část každého dne, mají podobu ranního cvičení: pohybových a sportovních her, kruhových tréninků, relaxačních činností, jógy, zdravotních cviků, cvičení na náradí...(jedná se převážně o řízené aktivity). Děti jsou do přípravy zapojovány a dostávají prostor pro vlastní iniciativu.

Pobyt venku

- je realizován obvykle mezi 9:45 – 11:45 hodinou a za příznivého počasí odpoledne po odpočinku a to formou pobytu na zahradě MŠ, vycházek do okolí, místního dětského a sportovního hřiště, plánovaných výletů... (délka pobytu venku je dána počasím, stavem ovzduší)
- v letních měsících je provoz přizpůsoben tak, aby byly všechny činnosti včetně jídla přenášeny ven dle aktuální potřeby

Odpolední odpočinek

- vychází z individuálních potřeb dětí
- děti nejsou nuceny ke spánku, vedeme je ke klidné relaxaci
- každý den během odpočinku zařazujeme čtení dětské literatury, poslech v podobě vyprávěných příběhů a pohádek
- starší děti a děti, které nemají potřebu odpočívat, mají možnost po krátkém odpočinku přejít ke klidným aktivitám (prohlížení časopisů, společenské hry, kreslení nebo plnění úkolů pro předškoláky ...), tyto aktivity jsou organizovány tak, aby nerušily děti s potřebou spánku

Strava

- doba podávání stravy je neměnná
- ranní svačina – 8:45-9:15, oběd – 11:45, odpolední svačina – 14:15
- při jídle jsou děti vedeny k samostatnosti
- během celého dne je dětem k dispozici pitný režim, děti mají na výběr čistou vodu, vodu ochucenou ovocem a bylinkami, nesladký čaj, případně mléko, ovocné džusy.

Hygiena

- děti mohou vždy samostatně v průběhu celého dne uspokojit své hygienické potřeby, kdy je dbáno na soukromí při osobní hygieně
- při pobytu na školní zahradě mají děti možnost využít „spodní“ toaletu v mezi patře budovy
- děti mají v případě potřeby právo na soukromí při osobní hygieně
- v mezipatře je k dispozici sprcha

Ozdravná opatření

- pravidelně větráme všechny prostory (před vstupem dětí do MŠ, při pobytu venku, během rušných pohybových aktivit...)
- při pohybových chvilkách zařazujeme zdravotní cviky

Prázdninový provoz MŠ je řešen po dohodě se zřizovatelem.

3.5 Řízení mateřské školy

Vedení školy aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy. Podněcuje pedagogický rozvoj školy v souladu s koncepcí rozvoje školy. Systematicky vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů (vzdělávání), ale i v oblasti řízení školy. Systém autoevaluace školy je promyšlený. Procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny efektivně tak, aby vytvářely podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého dítěte. Vyhodnocována je i účinnost opatření zaváděných ke zlepšení stavu.

Rozsah povinností zaměstnanců, vymezení jejich práv a odpovědností stanoví pracovní smlouvy, popisy práce, vnitřní organizační a pracovní řád. Všechny zaměstnankyně jsou zapojeny do spoluřízení mateřské školy, pracují jako tým.

Informační systém je složen z pravidelných pedagogických a provozních porad. Jsou plánovány obvykle s předstihem, ale také operativně na základě aktuálních potřeb. Předávání informací probíhá osobně, prostřednictvím zápisů z porad, oběžníků a e-mailové komunikace. Směrem k zákonným zástupcům a široké veřejnosti je využíván email: ms.netrebice@seznam.cz. Veškeré důležité informace jsou také dostupné na webových stránkách MŠ a na nástěnkách umístěných v prostorách školy.

Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami. Na začátku školního roku pedagogové zpracují plán osobního rozvoje, který vyjadřuje myšlenky, postoje samotného pedagoga a koresponduje s požadavky školy.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Metodou vedoucí k rozvoji zaměstnanců je správné a pravidelné poskytování zpětné vazby jako jeden z nejdůležitějších motivačních nástrojů. V mateřské škole vládne přátelská, bezkonfliktní atmosféra. Všichni se snaží o vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Uvědomujeme si, že základem každé efektivní a smysluplné práce jsou dobré mezilidské vztahy, které vytvářejí atmosféru ve třídě a přímo ovlivňují náladu dětí.

Učitelky vytvářejí na základě školního vzdělávacího programu třídní vzdělávací programy, na kterých spolupracují a vzájemně se doplňují v jednotlivých oblastech. Kontrolní a evaluační činnosti u nás směřují k praktickým změnám směřujícím ke zlepšení pedagogické práce, ale i práce provozních zaměstnanců. .

Obvykle na konci školního roku rodiče vyplňují dotazník, který je následně vyhodnocován. Výsledky jsou k dispozici rodičům, zřizovateli MŠ a především ukazatelem další cesty fungování mateřské školy.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Kolektiv školy tvoří 2,29 učitelek a 1 školní asistent, školnice a kuchařka. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou odborně kvalifikovaní a dále se vzdělávají formou akreditovaných kurzů a seminářů. Pedagogické pracovnice mají zájem o svůj odborný růst a využívají k samostudiu i školní pedagogickou literaturu, která je doplňována o nejnovější tituly. Uznávají důležitost pečlivého plánování a vzájemné spolupráce mezi pedagogy.

Pracovní doba všech zaměstnanců je organizována tak, aby byla efektivně využita a při všech činnostech byla zajištěna bezpečnost a optimální péče dětí. Snažíme se o každodenní překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Naše MŠ klade důraz na správný rozvoj řečových a komunikačních dovedností dětí. Ředitelka absolvovala logopedický kurz pro podporu řečového vývoje dětí. Ve třídě jsou tak pravidelně zařazovány i preventivní logopedické chvílky. Na začátku školního roku nabízíme dětem možnost odborného logopedického vyšetření externím specialistou, na základě kterého pak mohou rodiče zvolit následnou vhodnou péči o rozvoj řečových schopností svých dětí. Pravidelnou logopedickou péči pak ředitelka zařazuje to třídních vzdělávacích plánů.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola nabízí rodině rozmanité formy spolupráce, které vyhovují jejím potřebám, možnostem, životnímu stylu a zázemí.

Učitelky a rodiče dětí spolu spolupracují jako partneři, aby zajistili optimální podporu pro vzdělávání dětí. Při předávání dětí mají rodiče možnost vyměnit si krátké informace s učitelkou. Rodič si může po dohodě s učitelkou připravit pro děti i svůj program, případně se zapojit do programu realizovaného učitelkou a přispět tak svými schopnostmi a dovednostmi.

Každoročně zpravidla pořádáme pro rodiče třídní schůzky. Rodiče dětí nově přijatých jsou pozváni na úvodní třídní schůzku obvykle v červnu po ukončení přijímacího řízení.

Základní informativní schůzka je realizována na počátku roku, seznamuje rodiče s chodem MŠ. Následná schůzka reaguje na vzniklé problémy a dotazy rodičů, odehrává se dle potřeby. Pro rozhovory s rodiči si učitelka, či ředitelka vymezuje termíny (dle stanovených konzultačních hodin) nebo dle dohody, kdy mají rodiče možnost individuálních třídních hodin. Kdy je zhodnocen celkový vývoj a pobyt dítěte v mateřské škole. Dle potřeby je navržena různá forma podpory a dalšího směřování dítěte, pro dosažení, co nejoptimálnějších výsledků ve vzdělávání.

Rodiče jsou zváni do MŠ zpravidla i při slavnostních událostech jako je Vánoční posezení, Zahradní slavnost s pasováním předškoláků na školáky nebo rozloučení na konci školního roku, či jiné akce pořádané společně. Mateřská škola umožňuje rodičům nahlédnout do třídy dle jejich zájmu. Ať už na vzdělávací nabídku nebo v případě odlišnosti v chování dítěte k dalšímu postupu v přístupu k dítěti.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Nabízíme rodičům poradenský servis nejen rozhovorem, ale i zapůjčením literatury z naší knihovny.

O všech aktivitách i dění v naší mateřské škole informujeme rodiče prostřednictvím nástěnek v prostorách MŠ, na webových stránkách případně e-mailem. Snažíme se také o fotodokumentaci dění v mateřské škole více na www.msnetrebice.cz, www.facebook.com/ms.netrebice, či úložiště Google disk.

3.8 Spolupráce s partnery

Hlavním partnerem je pro mateřskou školu její zřizovatel – Obec Netřebice, se kterým škola projednává provozní záležitosti a koncepci dalšího rozvoje. Další významnou spolupráci vytváříme s Místní akční skupinou Svatojiřský les (MAS), kde jsme členy skupiny a vzájemně spolupracujeme ať už formou účasti na jednotlivých vzdělávacích seminářích, přednáškách s nejrůznějšími osobnostmi, ředitelka MŠ je členem pracovní skupiny mateřských škol pro danou oblast. Využíváme podpory MAS například při zpracování dotací a poradenské činnosti apod.

Ze stálých sponzorů můžeme uvést – VPK Suchý a G-MONT CZ, Akumulátory Tábořský, School Tour- jazyková škola, či Šumbor s.r.o..

Mateřská škola spolupracuje se Základní školou v Budiměřicích a ZŠ Dymokury. Spoluúčastní se na neformálních setkáních dětí na akcích školy. Děti z naší školy dochází také do ZŠ Budiměřice a ZŠ Dymokury na „Předškoláčka“, čímž plynule navazují na další stupeň vzdělávání a seznamují se tak i s budoucím novým prostředím.

Mateřská škola dále spolupracuje nejen s okolními mateřskými školami – např. MŠ Mcely, MŠ Větrník v Nymburce, MŠ Gagarinova v Praze 6. Ředitelky škol se neformálně setkávají a předávají si informace z oblasti řízení školy či výchovně-vzdělávacího procesu.

Nadále spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Nymburce a speciálním pedagogem – logopedkou pí. I. Bajtlerovou z Poděbrad a SPC Eda.

Dále spolupracujeme s knihovnou v Budiměřicích a jinými zájmovými spolky v blízkém okolí.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním vzdělávacím potřebám. Podmínky stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zjišťuje tyto podmínky a osobnostní specifika těchto dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními je třeba zabezpečit a případně umožnit:

- Uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně obsahu, forem a metod;
- Realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání;
- Osvojení dovedností odpovídajícím individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu, odpovídající věku a stupni postižení;
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními apod.;
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s platnou legislativou;
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně priznaného podpůrného opatření.

3.10 Podmínky pro jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Cílem mateřské školy poskytující dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání a minimalizaci školního neúspěchu.

Před příchodem nového dítěte bychom měli brát v potaz i konkrétní maličkosti a to například jakou značku mu přidělíme. Je dobré se zamyslet, zda pro něj bude vybraná značka jednoduše zapamatovatelná nebo zda zpočátku vymyslíme nějakou jinou alternativní možnost. Co se týče vybavení v MŠ, je dobré dát si při výběru herního a didaktického materiálu pozor na některé věci, abychom zamezili stigmatizaci. Sociální stigma neboli stigmatizace je, označení pro specifický rys osobnosti člověka, který může být okolím chápán jako nežádoucí.

Pro úspěšné začlenění dítěte s odlišným mateřským jazykem je klíčová komunikace. Záleží na mnoha faktorech: věk dítěte, osobnosti a jazykové vybavenosti. Jazykovou vybaveností se rozumí to, do jaké míry ovládá český jazyk a jaký je jeho mateřský jazyk.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet podmínky pro rozvíjení potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Pokud u dítěte vyzkoušíme mimořádné nadání, učitelky se snaží talent takových dětí rozvíjet a podporují jejich mimořádné schopnosti větší pestrostí a rozmanitostí obvyklé vzdělávací nabídky. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován jejich potenciál včetně druhů nadání a aby tato nadání mohla ve škole projevit a dále rozvíjet. Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle

individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (*více vyhláška č. 27/2016 Sb.*).

3.12 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Cíle a záměry vzdělávání obsažené v našem školním vzdělávacím programu jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let, musíme však mít na zřeteli specifika této věkové kategorie. Dvouleté dítě ještě není dostatečně zralé na náhlé odloučení od rodičů, uplatňuje především hru „vedle sebe“ namísto spolupráce s vrstevníky a vývojově je ve fázi silného egocentrismu. Žije výhradně přítomností, neorientuje se v čase, je více neobratné a proti starším dětem má mnohem méně zkušeností.

Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí dvouletých jsou na rozdíl od starších předškolních dětí velmi výrazné. Na tyto okolnosti je potřeba brát zřetel v počáteční adaptační fázi dítěte, ale i v průběhu celého prvního roku docházky dítěte do mateřské školy. Učitelka zastává velmi výraznou roli, stává se zástupcem rodičů, jistotou a oporou při navazování vztahů dítěte s vrstevníky. Dvouleté děti vyžadují pravidelně se opakující činnosti, učí se nápodobou, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátce. Proto vycházíme z těchto potřeb dvouletých dětí a organizaci se jim snažíme přizpůsobit.

V mateřské škole dvouletým dětem zajistíme vyhovující a pravidelný režim dne s dostatkem odpočinku, hry, času na přechod mezi jednotlivými činnostmi apod.

Do budoucna plánujeme naši mateřskou školu vybavit dostatečným množstvím bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti, vhodným nábytkem a zahradními tělovýchovnými prvky. Celkově musíme upravit prostředí interiéru i exteriéru tak, aby vyhovovalo potřebám a normám pro dvouleté děti tak, aby měly dostatek prostoru pro volný pohyb a hru, aby prostředí bylo variabilní a děti mohly i během dne v případě potřeby nerušeně odpočívat. Rovněž musíme zajistit dostatečné zázemí pro hygienu dvouletých dětí, každé dítě musí mít dostatečný prostor pro náhradní oblečení a hygienické potřeby.

V zajištění vhodného prostředí a pomůcek pro dvouleté děti budeme v příštích letech intenzivně spolupracovat s naším zřizovatelem.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 3 let věku. Přijímací řízení probíhá v termínu stanoveném ředitelkou dle platné legislativy. O termínu zápisu a kritériích pro přijetí dítěte je veřejnost informována místním rozhlasem, plakáty a prostřednictvím webových stránek, či jiných veřejných zdrojů.

Maximální kapacita umístěných dětí 28 (včetně výjimky od zřizovatele). Ve třídě se snažíme o maximální možné působení dvou učitelek současně (při minimální překrytí 2,5 hodiny), abychom mohli naplňovat i individuální ráz předškolní výchovy a vzdělávání. Tato možnost je tedy každý den v dopoledních hodinách. Důležitá je pro nás pozitivní atmosféra, pocit bezpečí a radost z učení.

Ve třídě působí rovněž školní asistent, v případě potřeby k zajištění vyrovnání rozdílů mezi dětmi a k dopomoci k celkovému harmonickému prostředí třídy. Je velmi důležité zajistit dětem potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí. Jsme tu pro děti, děláme vše v nejlepším zájmu dítěte. Činnosti během dne probíhají v dané struktuře, což přispívá k pocitu bezpečí a samostatnosti dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vždy zohledňuje individuální potřeby a možnosti dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí, vhodné pomůcky, vše je dostatečně včas připravováno a plánováno).

Kladen důraz na osobní potenciál každého dítěte, individuální přístup, sociální a osobnostní rozvoj dětí.

Vyučující v komunikaci s dětmi používá popisný jazyk a poskytuje zpětnou vazbu bez předsudků, nálepkování a subjektivního hodnocení. Vyučující, děti i rodiče spolu komunikují vstřícně a s respektem.

4.1 Organizace vzdělávání mimo budovu školy

Organizujeme školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy bez přerušení vzdělávání. Kulturní a doprovodné akce jsou vybírány k doplnění, či rozšíření vzdělávací nabídky školy. K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví ředitelka školy počet pedagogických pracovníků a ostatního personálu mateřské školy tak, aby byl naplněn příslušný zákon, či vyhláška v platném znění. Konkretizaci počtů poměru dětí a učitelek stanovuje Školní řád.

4.2 Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5 roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak.

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Pokud, nepřihlásí zákonný zástupce dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, dopustí se přestupku podle příslušného paragrafu školského zákona.

Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole tj. Mateřská škola Netřebice, příspěvková organizace, Netřebice 80, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte.

V případě, že zákonný zástupce dítěte volí jinou formu povinného předškolního vzdělávání (individuální vzdělávání, lesní školku, přípravnou třídu ZŠ, třídu přípravného stupně ZŠ speciální nebo zahraniční školu na území ČR, ve které MŠMT povolilo plnění PŠD) oznamuje tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy.

Rozsah povinného předškolního vzdělávání stanovuje Školský zákon a jeho aktualizaci respektuje Školní řád, který též nastavuje podmínky omlouvání dětí plnících povinnou školní docházkou.

4.3 Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání dítěte se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy. Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, oznámí tuto skutečnost ředitelce mateřské školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Rozhodnutí o plnění povinné předškolní docházky individuálním způsobem je zcela v kompetenci zákonného zástupce dítěte, není zde tedy „povolovací režim“ ze strany ředitele školy, jako je tomu v případě základního vzdělávání. Vždy by se však mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě tímto způsobem vzděláváno.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat náležitosti stanovené Školským zákonem:

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

V rámci součinnosti předá ředitelka mateřské školy zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z tohoto školního vzdělávacího programu naší mateřské školy a jsou výchozím materiálem pro ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně podkladem pro další doporučení zákonnému zástupci. Termíny ověření, včetně náhradních termínů, jsou zpravidla stanovena na období 3. až 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka mateřské školy je povinna ukončit individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

4.4 Distanční výuka

Distančně se vzdělává z důvodu krizových či mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více než 50%) předškoláků z celé MŠ.

O tom, že nastala tato situace (50% dětí a méně) bude škola neprodleně informovat prostřednictvím emailu. Kdo nemá email, tak telefonicky.

Pokud tato situace nastane, obdržíte od nás 1x týdně materiály k právě probíranému tématu. Inspirace na aktivity doma budou k dispozici na webových stránkách nebo budou dále rozesílány emailovou korespondencí, či k osobnímu vyzvednutí v předem určeném místě mateřské školy. Formu výuky na dálku zákon nestanoví, škola ji přizpůsobuje podmínkám dítěte. Pokud rodina dítěte nemá doma počítač, škola zajistí jiný způsob vzdělávání a její formu přizpůsobí podmínkám dítěte (rodiny).

Možné formy distanční výuky v MŠ:

- Elektronicky – e-mail, videohovory přes Skype, WhatsApp, Messenger
- Osobně, telefonicky - zákonný zástupce dítěte si vyzvedne učivo a úkoly ve škole nebo se s ní spojí telefonicky.

Učitel komunikuje s rodinou dítěte vybranou formou distanční výuky – zasílá vzdělávací nabídku – třídní vzdělávací plány, pracovní listy, náměty na výtvarnou, hudební, environmentální, polytechnickou výchovu a pohybové aktivity, tipy na on-line aktivity a logopedii, náměty na zábavné i výukové aktivity s dětmi v domácím prostředí – WEB MŠ, Facebook MŠ, email.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Motto školy: Vychází z tvrzení Doc. Dr. Zdeňka Matějčka, který ve své knize Po dobrém, nebo po zlém uvádí „...výchova je mnohotvárný, složitý vzájemný vztah, v němž není jeden dárce a jeden obdarovaný, ale kde se myšlení a jednání každého vzájemně podmiňují a ovlivňují.“ (s. 25)

„Ve svém sebevědomí dospělých, hotových lidí podléháme někdy klamně představě, že výchova je věcí jednostranného působení dospělého na dítě. Že jde o vztah jednoho, kdo dává, a druhého, kdo přijímá, jednoho, kdo radí, a druhého, kdo se učí, nebo dokonce jednoho, kdo poroučí, a druhého, kdo poslouchá. Ale to je opravdu jen klam.“ (s. 19)

Školní vzdělávací program vychází z RVP PV jako závazného dokumentu a je přehledný, srozumitelný pro pedagogy i pro rodiče, dle potřeb upravován či aktualizován.

Pracujeme s prvky programu Začít spolu – dítě zkoumá téma všemi smysly.

5.1 Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností zvládat takové nároky života, jaké jsou na ně kladeny.

- a) rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení (podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, systematicky rozvíjet řeč dítěte, podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn);
- b) osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost (poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, soucítění a solidarita se slabšími a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti);
- c) získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí (rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb, vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry, vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i rodině, vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá).

5.2 Hlavní zásady a principy práce s dětmi

- Snažíme se o vzbuzení zájmu u dítěte.
- Uplatňujeme individuální přístup k dítěti.
- Dítě si činnost svobodně vybírá. Učitelka je nabízí, vhodně motivuje a nenásilně vede.
- Děti vedeme ke vzájemnému respektování a pomoci.
- Společně s dětmi dbáme na dodržování pravidel.
- Snažíme se o kvalitní a širokou nabídku aktivit a činností.

5.3 Metody a formy vzdělávání

- Pracovat s prvky programu **Začít spolu – dítě zkoumá téma všemi smysly**. Přístup - orientace na dítě, převládá aktivita dítěte, učení v souvislostech a propojení s reálným životem, chyba je prostředek k učení, výuka je individualizovaná, vychází z potřeb a možností každého dítěte. Děti svobodně vyjadřují své potřeby, přání a představy v prostředí, které jim poskytuje pocit bezpečí a zároveň přináší výzvy, podporuje jejich přirozené učení a kreativitu.
- Vzdělávání probíhá frontálně, skupinově i individuálně, přičemž frontální charakter má obvykle jen v rámci motivace, komunikativních kroužků apod. Třída je uspořádána do center aktivit, která nabízejí ve stejný čas více činností tak, aby rozvíjely dovednosti, kompetence a podporovaly spolupráci a vzájemné učení dětí.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní iniciativě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.
- Vyučující nabízí různé typy činností a míru podpory dle individuálních potřeb dětí, je spíše v roli průvodce.
- Děti jsou spoluzodpovědné za své vzdělávání a mají možnost podílet se na jeho plánování, což posiluje jejich sebehodnotu a sebevědomí.

5.4 Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislosti
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě
- vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něj děje

b) Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů ve svém okolí, snaží se samostatně řešit problémové opakující se situace (na základě nápodoby či opakování)
- náročnější problémy řeší s oporou a s pomocí dospělého
- při řešení postupuje cestou pokusu a omylu a užívá logických, matematických a empirických způsobů
- nebojí se pochybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

c) Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá
- má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku, ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky

d) Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

e) Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení

5.5 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Všechny děti bez rozdílu mají právo na vytvoření optimálních podmínek pro rozvoj jejich osobnosti, aby i přes různorodou „startovní čáru“ mohly dosáhnout maximálního rozvoje svého potenciálu. Protože i tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Naše MŠ je otevřená vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a přiznanými vzdělávacími potřebami. Ve škole pracuje školní asistent, který pomáhá těmto dětem v individuálním rozvoji a pomáhá vyrovnávat rozdíly mezi jednotlivými dětmi. Na základě pedagogického pozorování dětí jsou v případě potřeby dítěti poskytnuta v mateřské škole podpůrná opatření prvního stupně a učitelkou je zpracován konkrétní plán pedagogické podpory (PLPP). Pro přiznání druhého a dalších stupňů podpůrných opatření je nezbytné doporučení školského poradenského zařízení.

V praxi učitelky sledují, konzultují a vyhodnocují vliv podpůrných opatření prvního stupně, která mají za cíl kompenzovat mírnější obtíže dítěte (např. pomalejší osobní tempo, slabší koncentrace pozornosti, potíže s přechodem mezi činnostmi apod.). Výsledky pozorování pravidelně konzultují s rodinou dítěte. Pokud dojde ke zlepšení během třech měsíců, v nastavených podpůrných opatřeních pokračujeme, aktualizujeme je dle potřeb dítěte, případně od nich můžeme upustit, pokud dítě již podporu a kompenzaci nepotřebuje. Když po třech měsících vyhodnotíme podpůrná opatření jako nedostatečná a nedošlo k naplnění jejich cílů, doporučíme zákonným zástupcům dítěte návštěvu školského poradenského zařízení (dále ŠPZ). Následně je ve spolupráci se ŠPZ a rodiči vypracován pro dítě individuální vzdělávací plán dle konkrétních doporučení a v případě potřeby je dítěti poskytnuta péče asistenta pedagoga. Individuální vzdělávací plán je zpracován nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonných zástupců dítěte. Tento plán může být v průběhu roku pozměňován či doplňován dle aktuálních potřeb dítěte. Školní poradenské zařízení minimálně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, rodině i mateřské škole poradenskou podporu. Spolupráci s rodiči vidíme jako stěžejní v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu právě i u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud učitelka doporučí rodičům dítěte návštěvu poradenského zařízení s tím, že se může jednat o dítě s nárokem na podpůrná opatření, je to vždy s úmyslem pomoci dítěti v jeho dalším rozvoji. Dbáme na uplatňování profesionálních postupů učitelů k dětem, na individuální přístup a volbu vhodných výchovně vzdělávacích metod a prostředků. Právě proto je někdy nutné posouzení a doporučení odborníků z poradenských zařízení, aby podpůrná opatření vyhovovala potřebám dítěte.

5.6 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Všechny děti jsou svou mentalitou v podstatě stejné, ať mluví jakýmkoli jazykem. Každé dítě si chce si hrát, mít kamarády, má snahu komunikovat, poznávat, učit se, rozumět věcem a dění kolem sebe. Jinak tomu není ani u dětí, které vyrůstají v jazykově cizím prostředí. Avšak jejich situace je přece jen trochu jiná, zejména z hlediska budoucích očekávání. Důležitým momentem jejich budoucnosti je vstup do školy. Aby tyto děti, žijící u nás, měly šance uspět ve škole stejně, jako děti z českých rodin, je třeba se jim intenzivněji věnovat a důkladněji je na vstup do povinného vzdělávání připravit. A právě mateřská škola může v tomto směru dítěti velmi pomoci. Učitelky mateřských škol dovedou rozpoznat vzdělávací potřeby dětí, odhalovat nedostatky v jejich rozvoji a učení a pracovat s dětmi tak, aby byly jejich potřeby uspokojovány a nedostatky vyrovnávány.

V první řadě je třeba, aby děti cizinců docházely do mateřské školy. Aby se maximálně snížilo riziko problémů dítěte z odlišného jazykového prostředí na počátku jeho vzdělávací dráhy, mělo by se účastnit předškolního vzdělávání déle, nikoli až v posledním roce. V zájmu dětí cizinců bychom se měli snažit, aby se tyto informace k jejich rodičům dostaly.

Velmi důležité pro učitelku je uvědomit si, jak obtížná je situace dítěte, které nerozumí řeči v mateřské škole. Samotný příchod dítěte do nového společenství je pro ně velmi náročný. Nejde totiž pouze o řeč, ale také o nové prostředí věcné, sociální i kulturní. I děti schopné komunikovat, vyžadují určitý čas na to, aby novou situaci přijaly a vyrovnaly se s ní. Oč obtížnější je to pro dítě, které nerozumí ani řeči, a často ani tomu, co se kolem něho děje. Nezbyvá mu, než se domýšlet, co mu sdělujeme, kam je vedeme, co má dělat či nedělat a proč apod. Kromě toho každá kultura má svá pravidla např. při pozdravu, v komunikaci, při vedení rozhovoru, při stolování apod. Pro dítě není jednoduché se v prostředí orientovat. Zejména v počátku docházky do mateřské školy musíme proto věnovat těmto dětem intenzivní citlivou péči.

Pokud je učitelka trpělivá a dítěti (i jeho rodičům) se dostatečně věnuje, dítě si v prostředí mateřské školy, v budově, ve třídě a mezi dětmi si zpravidla rychle přivykne. Stejně tak se přizpůsobí i kultuře prostředí, dennímu programu apod. Dlouhodobějším problémem je osvojování si řeči, popř. získávání dalších poznatků a dovedností, které dítě potřebuje a bude potřebovat i nadále, až mateřskou školu opustí.

5.7 Vzdělávání dětí nadaných

Uplatňujeme principy vzdělávacího programu „Začít spolu“, kdy počítáme s rozvojem a podporou různých druhů inteligence. Děti si samy z nabídky volí činnosti, které v rámci tématu chtějí vykonávat a tím rozvíjet své konkrétní schopnosti, dovednosti a nadání.

I v případě dětí mimořádně nadaných využíváme služeb Školského poradenského zařízení, které míru a oblast nadání zjišťuje. Dle jeho doporučení a žádosti rodičů může být dítěti vytvořen individuální vzdělávací plán, který vychází ze školního vzdělávacího programu. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného dítěte ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením, a zákonným zástupcem dítěte.

Rovněž v tomto případě je důležitá spolupráce s rodiči. Vítráme každý podnět a nápad, kterým mimořádný talent dětí můžeme rozvíjet.

5.8 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Po dohodě s rodiči je zvolen individuální adaptační plán pro dítě, na jehož realizaci úzce spolupracuje mateřská škola s rodinou. Není vhodné dítě ihned zařadit do celodenní docházky. Dvouleté dítě si bude jen těžko zvykat na odloučení, proto i docházka do MŠ by měla být v prvních týdnech pozvolná.

Vzdělávací činnosti probíhají v menších skupinkách či individuálně, rozvíjíme ale i aktivní spolupráci dětí s možností učení se nápodobou. Dětem jsou jasně a srozumitelně nastavena pravidla, která se hravou formou s využitím obrázků pravidelně připomínají a upevňují tak pocit jistoty a bezpečí dítěte.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, pravidelné rituály. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivý přístup, střídání nabídky činností, praktických dovedností a ponechání co nejvíce času volné hře.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací program probíhá v pěti blocích, v nichž pracujeme s dílčími tématy, která vzájemně propojujeme. Tyto souvislosti podporují vnímání světa jako celku. Na jehož základě učitelé tvoří třídní vzdělávací programy (TVP), které svým obsahem odpovídají věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí a svou formou způsobu práce učitele. Ti si je připravují průběžně a operativně je dotvářejí a upravují. Soubor klíčových kompetencí nabízí učitelům poměrně velkou představu, kam směřovat. Slouží k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu, jako prostředku k jejich vytváření. Zároveň poskytuje velkou míru svobody, ale zároveň nese i velkou zodpovědnost. TVP obsahují jednotlivé oblasti, resp. jejich obsahy se vzájemně prolínají, prostupují, ovlivňují a podmiňují a ukazují na neustálou přítomnost všech oblastí dítěte.

Časová realizace, obsah, metody, formy a prostředky realizace jsou v kompetenci učitelů a odpovídají tak potřebám dětí a atmosféře třídy.

Koncepce MŠ vychází z osobnostně orientovaného modelu výchovy. Integrované bloky jsou na úrovni ŠVP formulovány velmi obecně. V našem školním programu jsme inspirováni projektem „Začít spolu“, kde využíváme, jak lineární, tak flexibilní uspořádání integrovaných bloků.

6.1 Integrované bloky – I. až V.

I. Když se všichni sejdeme (září)

Téma:

- Kamarádi, pojd'me si hrát
- U nás ve školce
- Legenda o Svatém Václavovi

II. Barevný podzim (říjen – listopad)

Téma:

- Na zahradě, na poli a v lese
- Draku vylet' do oblak
- Tady jsem doma
- Zapalme si svíčky
- Příroda jde spát

III. Zimní čas (prosinec- únor)

Téma:

- Adventní čas
- Zdraví jako rybička
- Zimní radovánky
- Ledové království
- Příroda v zimě
- Masopustní veselí
- Bez práce nejsou koláče

IV. Země se probouzí (březen- květen)

Téma:

- Zvědavé sluníčko
- Hurá do pohádky
- Hody, hody, doprovody
- Od zrnka ke chlebu
- Proč má zebra pruhy
- Tam, kde jsem doma

V. Vítáme léto (červen – srpen)

Téma:

- Dotkni se Země
- Leze, bzučí, létá.....
- Teče voda teče
- Hurá prázdniny
- Letem světem

Záměry = cíle („co u dítěte podporujeme, čeho chceme dosáhnout“)

Nabídka činností = učivo (...co děláme denně....)

Očekávané výstupy (co dítě na konci dokáže)

Klíčové kompetence (směřování ke kompetencím, tzv. ideálům, soubor možností nabízející učitelům představu směru...)

I. Integrovaný blok - KDYŽ SE VŠICHNI SEJDEME

Téma:

- Kamarádi, pojďme si hrát
- U nás ve školce
- Legenda o Svatém Václavovi

Charakteristika: Tematický blok je přizpůsoben nástupu dětí do mateřské školy. Cílem je umožnit dětem postupné a nenásilné seznámení s novým prostředím, vytváření pocitu bezpečí a důvěry k zaměstnancům MŠ, vytváření kamarádských vztahů a kontaktů s vrstevníky. Sdělování zážitků z prázdnin, co prožily nového, zajímavého, jaká místa navštívily. Druhý zářiový víkend připadá na oslavu posvícení v obci a zmínění místních tradic a vazeb místa, kde žijeme. Prostřednictvím společných činností budeme vytvářet vzájemná pravidla soužití, poznávat svá jména, značky. Současně se děti postupně seznámí s denním režimem, bezpečným chováním v novém prostředí, se sebeobslouhou. Nakonec s dětmi nahlédneme do dávné historie, doby rytířů a kněží. Prožijeme nejen jeden Den české státnosti se Svatým Václavem, patronem české země.

Naší společnou snahou je zajistit dětem radostné období počátku školního roku, které může dlouhodobě ovlivnit kladný vztah dítěte ke vzdělávacím systémům.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznámení s prostředím MŠ a jejím blízkým okolím.
- Budování vztahů s kamarády a zaměstnanci MŠ.
- Přizpůsobit se režimu dne.
- Vytvářet pravidla společného soužití a dodržovat je.
- Získávat citovou samostatnost.
- Rozvoj základních pohybových dovedností (chůze, běh, skok, lezení)
- Seznámit děti s tradicemi, místní kulturou, svátku Den české státnosti, legendou o Sv. Václavovi a Ludmile vytvářet povědomí o kultuře a historii naší země
- Poskytnout dětem náhled, že všichni nejsou a nemohou být stejní, jak se lidé liší.?

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

kompetence komunikativní

- domlouvá si gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

kompetence činnostní a občanské

potřebu je zachovávat

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Vzdělávací nabídka:

- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- Lokomoční pohybové činnosti
- Relaxační a odpočinkové činnosti
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- Komunikační kruh, skupinová konverzace
- Poznávací a seznamovací aktivity, hry
- Poslech pohádek a příběhů
- Pohybové hry, písničky a básničky na dané téma
- Malba, kresba
- Prožitkové učení, pokusy
- Konstruktivní, grafické činnosti, prostorové stavby
- Spontánní a volné hry
- Vycházky a výlety do okolí školky
- Deskové a společenské hry
- Didaktické hry
- Práce s obrázky – časová souslednost, značky, pravidla
- Skupinové tvoření, práce a učení

Očekávané výstupy:

- Dítě se bezproblémově adaptuje na nové prostředí.
- Dítě dodržuje vytvořená pravidla, respektuje pokyny dospělého, chová se ohleduplně, tolerantně, kamarádsky.
- Zná své jméno, značku, své věci.
- Zvládá sebeobsluhu během hygieny, stolování, oblékání.
- Orientuje se v pravidelném režimu dne.
- Naslouchá příběhu.
- Dovede verbálně komunikovat a vést dialog
- Dítě se aktivně zapojuje do společných činností.
- Dovede zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím.
- Dokáže prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Umí zorganizovat hru, poradit si.

II. Integrovaný blok - BAREVNÝ PODZIM (*říjen – listopad*)

Téma:

- Na zahradě, na poli a v lese
- Draku vylet' do oblak
- Tady jsem doma
- Zapalme si svíčky
- Příroda jde spát

Charakteristika: Celé podzimní téma reaguje na aktuální podzimní období, tradice a svátky s ním spojené. Jeho cílem je prožívání změn v přírodě všemi smysly, seznamování s faunou i flórou, podporování environmentálního citění. Děti se učí společně označovat přírodní jevy, změny počasí, které souvisejí s podzimní přírodou (odlet ptáků, opadávání listů, práce na poli, zahradě atd.). Prozkoumáme, co nám na podzim dává pole, les a naše zahrada, o kterou děti po celou dobu školního roku pečují, určujeme druhy stromů a jejich plody, poznáváme ovoce, zeleninu, polní i lesní plody, učíme se domácí, polní i lesní zvířata, seznamujeme se s lidskou prací v tomto období. Vnímáme a pozorujeme, co dělá vítr, déšť, mlha, jak vzniká bláto a jak se příroda pomalu chystá na zimu. Pozorováním budeme rozvíjet poznávání a zkušenosti dětí. Seznámíme se s tradicemi svátku Halloween, Dušičky, budeme vytvářet povědomí o existenci jiných kultur, jejich zvyků. Témata nabídnou řadu možností, jak děti zapojit do výtvarných aktivit a jak v nich vzbudit zájem o výtvarný projev a experimentaci s přírodninami. Budeme u dětí podporovat vytváření a upevňování vhodných návyků a dovedností k rozvíjení sebeobsluhy.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Osvojit si elementární poznatky o světě, chápání proměn v přírodě.
- Poznávat hlavní znaky podzimu, rozmanitosti podzimního počasí, pozorování měnící se přírody.
- Zprostředkovat vnímání krásy přírody všemi smysly.
- Pečovat o zvěř a rostliny na podzim.
- Rozvíjet hudební schopnosti (zazpívat píseň, hrát na hudební nástroj...)
- Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dětí
- Rozvíjet vnímání a hodnocení uměleckých a kulturních podnětů
- Upevňovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování v MŠ
- Seznámit děti s tradicemi a svátky Vzniku Československa, Halloween a Dušičky, vytvářet povědomí o kultuře a historii naší země i o existenci ostatních kultur
- Vytváření základů pro práci s informacemi, vedení dětí k získávání nových informací z knih, encyklopedií, časopisů
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

kompetence komunikativní

- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

kompetence sociální a personální

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

kompetence činnostní a občanské

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vzdělávací nabídka:

- Přímé a záměrné pozorování změn v přírodě. Vycházky do přírody, do lesa, do polí, do zahrádek
- Práce a aktivity s přírodninami ve venkovním prostředí, zapojení fantazie dětí
- Poznávání zeleniny, ovoce, hub a jejich zpracování, smyslové vnímání
- Sbíráání přírodnin a jejich nejrůznější využití ve výtvarných úkolech
- Manipulace s předměty, různým materiálem, experimenty, zkoumání a objevování
- Pouštění draků
- Grafomotorické aktivity na daná témata
- Prohlížení knih a encyklopedií tematicky zaměřených
- Práce s obrázky - poznávání zvířat žijících v lese, na poli
- Zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, dechové, protahovací cvičení)
- Překážkové dráhy, chůze v terénu, lokomoční cvičení a hry
- Poučení o nebezpečných situacích a způsobech ochrany před nimi (zvířata, houby, povětrnostní jevy, lidé)
- Rozhovory o změnách v přírodě, v počasí, vycházky do přírody, pozorování
- Četba tematicky zaměřených knih, čtení na pokračování, práce s textem
- Navozování podzimní nálady básněmi, písněmi, dramatizace pohádek, příběhů a situací
- Hry podporující vyjadřovací schopnosti dětí
- Didaktické tematické hry, pracovní listy, úkoly
- Poznávání pomocí aktivit symboly Českého státu; místa, kde bydlím
- Symboly Halloween - dýně, strašidla, čarodějnice a jiní duchové, třídění, přiřazování, předmatematické představy, stolní hry apod.
- Práce a úklid na zahradě a v okolí.

Očekávané výstupy:

- Porozumět, že změny v přírodě jsou přirozené a samozřejmé (všechno se mění a vyvíjí, pohybuje a proměňuje)
- Dítě si upevňuje poznatky z pěstování ovoce, zeleniny a jiných surovin, má povědomí o jeho významu pro člověka.
- Vědomě užívá všechny smysly, záměrně pozoruje, zkoumá a objevuje.
- Rozšiřuje si slovní zásobu, nebojí se mluvit před ostatními.

- Upevňuje si návyky v oblasti výtvarné a pracovní výchovy.
- Umí nazpaměť krátké texty, soustředí se na poslech četby, má zájem o knihu.
- Má citlivý vztah k zvířatům a ptáčkům.
- Rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí.
- Má povědomí o různých nebezpečích v okolí.
- Umí napodobit jednoduchý pohyb dle vzoru.
- Zvládá jemnou motoriku (umí zacházet s výtvarnými pomůckami).
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví.
- Rozvíjet a obohacovat hru dle své představivosti a fantazie.
- Spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem, vzájemně se doplňovat, já umím to a on zase něco jiného.

III. Integrovaný blok ZIMNÍ ČAS (*prosinec- únor*)

Téma:

- Adventní čas
- Zdravý jako rybička
- Zimní radovánky
- Ledové království
- Příroda v zimě
- Masopustní veselí
- Bez práce nejsou koláče

Charakteristika: Prožívání jedinečnosti období adventu dává možnost k seznamování se zvyky, kulturou, uměním. Pomocí pohádek chceme dětem poskytovat poznatky o morálních principech a hodnotách dobra a zla, umožnit vyjadřování pocitů, budovat sebepojetí a rozvíjení estetického cítění. Seznamování s charakteristickými znaky zimy, počasí- ochlazování, mráz, sníh a led-změny skupenství vody, vlastnosti, rampouchy, kratší dny. Předvánoční čas pro nás začíná příchodem Mikuláše. Zaskotačíme si s čertem a Mikulášem, připravujeme se v adventním čase na blížící se Vánoce. Seznamujeme se s tradicemi, zvyky, posloucháme a učíme se koledy, vánoční písně a básně, zdobíme třídy a celou školku. Připravujeme se na společně strávené vánoční dopoledne s nadělováním. Pečeme cukroví. Naším záměrem je vytvoření příjemné vánoční atmosféry s velkou řadou motivovaných aktivit, rozvíjet dětskou jemnou motoriku a fantazii při výrobě dárků, rozvíjet empatii, cit pro druhé, kamarádství a odstraňování strachu z nadpřirozených bytostí. Jeho součástí budou i hudební aktivity se zimní tematikou.

Aktivní prožívání zimních radovánek a sportů povede k rozvíjení psychické a fyzické zdatnosti, vůle, získávání povědomí o svém těle a zdraví. Chceme rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti a spolupráci ve skupině. Chceme dětem nabízet co nejpestřejší nabídku nejen pro řízené, ale především spontánní pohybové činnosti. Tematický blok zakončí seznamování s tradicemi masopustu, poznávání řemesel a karneval v mateřské škole.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Umět dělat radost jinému, chápat jeho city a pocity.
- Seznamování dětí s vánočními zvyky a tradicemi, vytvářet vazby.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev.
- Posilovat sebedůvěru, rozvíjet empatii.
- Chápat rozdíl mezi dobrem a zlem.
- Všimnout si změn v našem okolí.
- Osvojit si poznatky o zimě, chemických a fyzikálních změnách v přírodě
- Pozorovat změny v přírodě, jak plyne čas
- Starat se a pečovat o lesní zvěř a ptactvo
- Získat poznatky a vybudovat správné návyky o těle a zdraví
- Zvyšovat tělesnou zdatnost
- Poznávat krásu lidových tradic – masopust, původní řemesla
- Učit se lidové pranostiky, písničky, říkanky
- Uvědomovat si cenu lidské práce.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

kompetence sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- kompetence činnosti a občanské
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Vzdělávací nabídka:

- Taneční a krokové variace, sladění pohybu s rytmem a hudbou.
- Poznávání doby adventní, seznamování s tradicemi.
- Výtvarné a pracovní činnosti – Mikulášské a vánoční dárky, výzdoba
- Využití zajímavých výtvarných technik
- Hudební činnosti – reprodukce písní, doprovod na Orffovy nástroje
- Tematicky zaměřené grafomotorické cviky
- Příprava vánoční besídky s vystoupení pro rodiče a rodinné příslušníky
- Naslouchání příběhům, porozumění textu
- Dramatizace pohádek, situací
- Činnosti vedoucí k podpoře slovního vyjadřování, mluvního apetitu dětí
- Společná setkávání, aktivity podporující sblížování dětí
- Prosociální učení
- Přímé pozorování jevů a okolí, sledování rozmanitosti změn v přírodě
- Vyprávění o zimních sportech-vyjádření vlastních myšlenek
- Poznání a pojmenování částí lidského těla
- Prohlížení encyklopedií a komunikace nad knihami
- Smyslové a psychomotorické hry
- Hudebně pohybové hry, hudební dramatizace
- Výtvarné, pracovní a grafomotorické aktivity na dané téma
- Činnosti zasvěcující děti do časových pojmů, časová posloupnost

- Experimentace s ledem a sněhem
- Zimní, venkovní radovánky
- Tvoření z různých materiálů
- Písničky, básničky, pohybové hry se zimní tematikou
- Vánoční písně a koledy
- Krmení ptáčků a dalších zvířat v zimním období
- Příprava a realizace společných zábav a slavností
- Finanční a matematická pregramotnost
- Učení se zkušeností, prožitkem – povolání, řemesla

Očekávané výstupy:

- Chápat hlavní pojmy týkající se vánoc a adventu
- Vnímat lidové tradice
- Využít svoji fantazii, představivost a tvořivost
- Zdokonalovat mluvní projev, vyjadřování, komunikativní dovednosti
- Umět vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
- Sebejistota při vystupování na veřejnosti, opora skupiny, besídka
- Upevňovat praktické dovednosti
- Chápe prostorové vztahy a časové pojmy
- Uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi
- Dokáže spolupracovat.
- Umí pojmenovat viditelné části těla a některé vnitřní orgány
- Má povědomí o prospěšnosti pohybu a zdravé stravy pro člověka
- Orientuje se v prostorových vztazích i časových pojmech
- Zvládá kresbu lidské postavy
- Dokáže sladit pohyb s rytmem, napodobí pohyb podle vzoru
- Rozvíjí své pohybové schopnosti a vytváří si návyk pravidelného pohybu
- Dokáže ovládnout své city a přizpůsobit své chování
- Chápe základní matematické pojmy, rozlišuje podstatné znaky předmětů

IV. Integrovaný blok ZEMĚ SE PROBOUZÍ (březen- květen)

Téma:

- Zvědavé sluníčko
- Hurá do pohádky
- Hody, hody, doprovody
- Od zrnka ke chlebu
- Proč má zebra pruhy
- Tam, kde jsem doma

Charakteristika: Seznamování se s charakteristickými znaky jara, se změnami v přírodě. Posloucháme hlasy ptáků, pozorujeme rašící stromy, rozkvétající květiny, rodící se mláďata, první hmyz, návrat stěhovavých ptáků. Jaro pro nás začíná odemykáním naší zahrady a vynášením Morany. Společně s rodiči a dětmi uklízíme naši zahradu. Cílem je pozorovat a zkoumat přírodní jevy, pozorovat a experimentovat s přírodními materiály. Hlavní motivací budou vycházky s dětmi do okolí školy. Pozorování a rozhovory o zvířatech nám budou inspirovat k pohybovým, výtvarným, pracovním hudebním i prosociálním činnostem. Děti budou mít možnost rozšiřovat si slovní zásobu prostřednictvím poslechu četby, k motivaci dětí chceme využít svátek „Březen — měsíc knihy a internetu. Připravíme se na svátky jara. Prostřednictvím her, říkadel a výtvarných činností se seznámíme s lidovými velikonočními zvyky a tradicemi.

V dopravní výchově chceme děti vést k bezpečnému chování v souvislosti se silničním provozem. Seznámí děti s prací druhých, aby si jí mohly vážit, ocenily hodnotu potravin, neplýtvaly jídlem a učily se mít radost z práce. Zaměříme se na rozvíjení prosociálních vztahů, schopnosti tolerovat ostatní. Seznámíme se s pojmy charakterizující rodinné vztahy, pochopení významu role matky, otce, rodičů, prarodičů. Děti se seznámí s některými druhy lidské činnosti - povoláním našich nejbližších, s významem práce pro člověka. Nahlédneme do tématu financí, přineseme dětem povědomí o penězích. Zjistíme, že ne vše je důležité a musíme to mít.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomovat si sounáležitost s přírodou
- Vytvářet základy aktivních postojů ke světu kolem nás
- Osvojit si poznatky o jarních lidových tradicích
- Znat rozdělení, význam a užitek zvířat
- Kde se získávají jaké přírodní suroviny
- Chápat význam slunce a vody pro přírodu
- Probudit v dětech zájem o knihy a s tím vše související
- Prohlubovat poznatky o dopravních prostředcích a bezpečném chování v silničním provozu
- Rozvíjet sebeobsluhu a pracovní dovednosti
- Ukázat dětem hodnotu lidské práce.
- Budování sounáležitosti s místem, kde žijí.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrot se k výsledkům

kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

kompetence komunikativní

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

kompetence činnostní a občanské

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování změn v jarní přírodě – vycházky do přírody, pobyt na zahradě
- Písničky a básničky s jarní tematikou
- Experimenty, pokusy-klíčení rostlin
- Hádanky, rébusy
- Pohybové činnosti podporující celkovou zdatnost dítěte
- Činnosti zaměřené na péči o školní a blízké okolí
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- Grafomotorické, matematické a logické úkoly
- Taneční a hudební hry
- Poslech a vyprávění pohádek podle obrázků.
- Přiřazování ilustrací k pohádkám.
- Tvořivé dílny
- Oslavíme Den matek
- Hry a aktivity na téma doprava.
- Pobyt v přírodě, hry podporující fantazii dětí.
- Práce venku s různým přírodním materiálem.
- Upevňovat citové vztahy k rodině.
- Práce s mapou, knihou, encyklopediemi.
- Návštěva známých budov v obci
- Výtvarné ztvárnění blízkého okolí
- Pozorování práce dospělých v obci, jak můžeme být užiteční
- Původní obyčeje, tradice, pranostiky

Očekávané výstupy:

- Dítě má kladný vztah ke knihám a ohleduplně s nimi dokáže zacházet
- Rozvine si slovní zásobu, umí nová slova použít
- Sladí pohyb se zpěvem, umí používat jednoduché hudební nástroje
- Má svůj názor, umí vyjádřit souhlas či nesouhlas
- Uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i s dětmi
- Mluví gramaticky správně, ve větách, dokáže vyprávět jednoduché příběhy
- Dokáže vyjednávat, dohodnout se, spolupracovat
- Pokusí se výtvarně ztvárnit zvířecí figuru
- Kresba lidské postavy
- Umí říci, jak se jmenuje, kde bydlí
- Dbá na bezpečnost silničního provozu, umí se rozhlédnout
- Rozpoznat pravou/ levou stranu
- Určí dopravní prostředky
- Pojmenuje rodinné příslušníky
- Chápe důležitost lidské práce pro jeho bezprostřední okolí i společnost

V. Integrovaný blok - VÍTÁME LÉTO (červen- srpen)

Téma:

- Dotkni se Země
- Leze, bzučí, létá
- Teče voda, teče
- Hurá prázdniny
- Letem světem

Charakteristika: V tomto bloku bychom rády poskytly dětem příležitost k poznávání zákonitostí naší planety a vesmíru. Oslavíme Mezinárodní den dětí. Sledujeme, jak se příroda mění vlivem letního počasí. Děti se podílí na pracích na zahrádce školky a péči o rostliny a vše živé. Naše zahrada nám nabízí mnoho přírodnin k různým pokusům, pozorování, pokladů ke zhotovování výrobků a ke hrám. Zdokonalujeme svou zručnost. V přírodě využíváme všechny smysly. Prohlubujeme vztah k přírodě a k její ochraně. Využíváme přírodu ke hrám i relaxaci. Učíme se jak se bezpečně v přírodě chovat. V letních měsících rádi jezdíme na výlety a poznáváme nová místa a nová zvířata. Rozloučíme se s předškoláky. Budeme se těšit na prázdniny a povídat si co o nich budeme podnikat. Užijeme si letních radovánek, her a činností a společně budeme poznávat vzdálená místa naší planety.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Radostně prožívat slavnostní události
- Získat povědomí o přátelství a toleranci lidí
- Výtvarně a hudebně vyjádřit postoje ke svému okolí, ke světu
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- Rozvíjet pohybové dovednosti i běžné způsoby pohybu v různém prostředí, rozvíjet psychickou i fyzickou zdatnost pohybem v přírodě za různého počasí i schopnost relaxovat
- Posilování sluchového rozlišování jemnějších zvuků a tónů
- Poznáváme drobné živočichy a nahlédneme do života hmyzu
- Osvojit si znalosti o planetě Zemi, vesmíru
- Učíme se chápat toleranci k odlišnostem a jedinečným
- Seznamujeme se s charakteristickými znaky léta, přírodními jevy, možným nebezpečím

Klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

kompetence sociální a personální

- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

kompetence činnosti a občanské

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka:

- Pohybové aktivity podporující všestrannost dětí
- Prohlížení encyklopedií, rozhovory o životě lidí
- Výletování
- Grafomotorické, předmatematické aktivity
- Námětové hry a činnosti zaměřené na poznání planety Země a vesmíru
- Pozorovat a sledovat život v přírodě, naučit se poznat některé drobné živočichy
- Prosociální učení
- Četba na pokračování
- Oslava MDD, jak žijí lidé v jiných zemích
- Hra na rytmické nástroje, tematické písničky.
- Znázorňování lidské figury v různých pozicích, pohybu.
- Společná setkávání, aktivity podporující sblížení dětí a přátel školy.
- Hry v přírodě, pozorování, experimenty.
- Činnosti zaměřené na samostatné vystupování, vyjadřování.
- Dokumentární pořady, IT
- Aktivity s mapou, atlasem
- Prostorové skládání (světa, maxi puzzle světa apod.)

Očekávané výstupy:

- Vytvoří si pozitivní vztah k rodině, ke kamarádům
- Dítě je samostatné při vyjadřování svých myšlenek, nápadů, umí formulovat věty
- Má povědomí o významu životního prostředí pro člověka a jeho ochraně
- Poznat některé měnící se jevy v přírodě
- Umět rozlišit jednotlivá roční období a jejich znaky
- Pozná jednotlivá vývojová stadia hmyzu
- Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi
- Odhadne bezpečné chování při různých aktivitách (hra na zahradě, vycházka nebo výlet)
- Reprodukuje z paměti krátké texty – básničky, písničky, pohádky
- Spolupodílet se na přípravě společných sportovních a kulturních akcí
- Dítě zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Zná významná místa ve svém okolí, naší vlasti
- Má elementární povědomí o existenci jiných národů a kultur
- Dokáže se záměrně soustředit a udržet pozornost na činnosti, kterou vykonává
- Kreslí s určitým záměrem

6.2 Projekty, programy a tradiční akce ve školním roce

Hlavní vzdělávací nabídka může být rozšířena dle zájmu a možností o dílčí specificky zaměřené aktivity:

Projekt KNIHA

Podporujeme u dětí kladný vztah ke knihám od počátku jejich docházky do MŠ. Knihy předkládáme jak v řízené činnosti, tak jsou k dispozici dětem v průběhu volné hry a prolínají se všemi tématy. Součástí projektu je zároveň návštěva knihovny v okresním městě Nymburk nebo nedaleké obci Budiměřice, s prohlídkou a besedou s paní knihovnicí o knihách. Do projektu patří dále četba pohádek rodiči či prarodiči přímo ve třídě mateřské školy. Mateřská škola má širokou nabídku knižní titulů, jak knihovny pro děti, tak pro pedagogy. V průběhu roku si průběžně vypůjčujeme knihy, kterými doplňujeme vzdělávací nabídku dětem.

Cílem projektu je vytváření vztahu ke knize, který je dobré založit již v předškolním věku.

Celé Česko čte dětem

Poskytujeme dětem příležitost ke každodennímu kontaktu s psaným slovem. Je to osvědčený způsob, jak vzbudit u dětí a mládeže zájem o knihy, rozvíjet jejich potřebu číst, vychovávat z nich čtenáře. Výzkumy dokazují, že čtenáři - lidé, kteří hodně a rádi čtou, dosahují lepších studijních a pracovních výsledků než „nečtenáři“ a dokážou si lépe poradit s životními výzvami.

Pravidelné předčítání dětem je dnes důležitější než kdy dříve, protože:

- Množství informací lavinovitě narůstá. Kdo nečte, nebude stačit změnám současného života.
- Čtení chrání děti před závislostí na televizi a počítačích.
- Čtení je dobrou alternativou falešných hodnot masové kultury.

Logopedický program

Logopedická prevence probíhá v rámci řízených činností např. v komunikačním kruhu rozvojem komunikačních dovedností dětí, kdy jsou vedeny k samostatnému vyjadřování, tvorbě otázek a odpovědí a gramaticky správné komunikaci. Děti vyprávějí své zážitky, mají prostor pro vyjádření svých emocí, popisují obrázky, řadí příběh dle časové posloupnosti, sestavují dle obrázků věty, někdy samotný příběh propojí společně s prvky jógy a nově vzniklý příběh si i zacvičí. Jindy pracují s textem ve skupinkách, dvojicích nebo i samostatně. Hledají možné varianty, pracují se slovy opačného, či podobného významu, poznávají zdrobněliny, významy slov, učí se slabiky, poznávat první a poslední písmeno apod. Děti postupně zpřesňují vnímání směrem k větší diferenciaci tvarů, kdy tato funkce je jedním z důležitých činitelů při nábízení čtení a psaní.

Dále alespoň dvakrát týdně během dopoledne zařazujeme tzv. „**logo chvílky**“. Kde se pracuje s dětmi 3-4 roky a 5-7 let, pokud možno v menších skupinkách. Chvilky jsou zaměřeny každý měsíc na určité hlásky (dle zpracovaného plánu). Děti se učí správné dechové hygieně, kdy součástí dechových cvičení je také práce s hlasem. Logopedickou prevenci propojujeme s pohybem. Vše je dobré nabízet ve formě hry a pestrých činností. Děti často ani nepoznají, že právě rozvíjí oromotorické schopnosti, když cvičí se zrcátky, protože, to co dělají, je legrační a baví je to.

Se Sokolem do života

Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky, rozhýbe všechny předškoláky od nejmenších po ty největší. Hlavním cílem je, aby si děti osvojily základy svých schopností a mohly se v pozdějším životě dále rozvíjet a zdokonalovat. Rozvoj pohybové gramotnosti patří mezi tyto základní pilíře stejně tak jako rozvoj řeči, myšlení či poznání. V projektu Se Sokolem do života se děti učí vnímat pohyb jako přirozenost a součást jejich života a to díky kladné motivaci, při které je všemi aktivitami provází postavičky zvířátek. Metodika, která je pro projekt zpracovaná, vychází ze sokolského cvičení a mnohaleté praxe cvičitelek v oddílech pro předškoláky a rodiče a děti.

Mediální výchova

Naším cílem je učit děti vnímat svět vlastníma očima a přemýšlet vlastní hlavou. Kritická autonomie jako mediální gramotnost je kompetence pro život, nikoli pouze dovednost uplatnitelná ve škole. Chceme, aby byly děti kritické k médiím v jejich vlastním životě jako příjemci i tvůrci médií. Je tedy důležité naučit je nevnímat hodnotu a relevantnost vlastního myšlení v závislosti na sociálních autoritách.

Možné vzdělávací cíle: Naučit dítě vnímat obsah mediálního sdělení, shrnout jeho obsah a zaznamenat jeho nejdůležitější body. Přesné vyjádření pokynu nebo informace bez zavádějící předpony, která může vést k tomu, že daný pokyn příjemce informace špatně pochopí. Koncentrovat myšlení a soustředit se. Naučit děti orientovat se v čase během dne, týdne. Přiblížit jim rozsah, který během dne (týdne) věnují elektronickým médiím. Vědomé rozpoznání reklamního sdělení a vnímání jeho obsahu.

Jednotlivá témata je možno kombinovat v rámci integrovaných bloků, jak je třeba a jaké podněty nám aktuální dění, skladba dětí a ostatní okolnosti a vlivy přináší.

Enviromentální výchova

Cílem enviromentální výchovy by měl být člověk s rozvinutým zájmem o přírodu, s touhou ji poznávat a potřebou ji aktivně ochraňovat. Člověk schopný bohatého života docíleného skromnými prostředky, aniž by si přišel o něco ochuzený. Tato citlivost přímo souvisí s možností přímého kontaktu s přírodním prostředím v dětství. Enviromentální výchova v mateřské škole má umožnit dětem osobní zkušenost s přírodou, nechat jim ji zažívat všemi smysly. Měla by kompenzovat stále nižší úroveň komunikace s přírodou. Nechat je zažívat přírodu jako prostor pro poznávání a učení, hry i relaxaci. V rámci environmentální výchovy budeme tedy pomáhat dětem zažívat krásu a tajemství přírody, učit je přírodu milovat a mít k ní úctu. Budeme v dětech rozvíjet vědomí rozmanitosti forem života a pocit odpovědnosti za životní prostředí.

Polytechnická výchova

Polytechnická výchova se prolíná všemi činnostmi v mateřské škole a svým obsahem naplňuje klíčové kompetence dané RVP PV. Jejím hlavním úkolem je vedení dětí k získávání a prohlubování vědomostí, pracovních dovedností, návyků a postojů. Rozvíjení manipulačních činností s nářadím, náčiním a materiálem. Seznamování s vlivem techniky na životní prostředí. Podporování kladného vztahu k technice v běžném životě.

Hrátky s angličtinou

Intenzivněji se děti seznamují s anglickým jazykem jednou týdně během dopoledních činností s kmenovou paní učitelkou, ale přirozeně se setkávají s anglickými pojmy také při dalších vzdělávacích

aktivitách. Stavebním kamenem je metodicky pestré spektrum aktivit (např. pohybové činnosti založené na rytmu, interaktivní hry, hry s obrázky, pohybové hry, výtvarná kreativita, písničky, básničky, dramatizace, poslech cd, pohádky, pracovní listy, IT), které se prolínají s integrovanými bloky ŠVP. Děti dostávají pracovní materiály se slovíčky a výslovností domů.

Mikuláš ve školce

Příjemnou spolupráci s lidmi z obce přináší setkání s Mikulášem, čertem a andělem při Mikulášské nadílce. Přicházejí každoročně v kostýmech za našimi dětmi a přináší jim nadílku i „poučení“ o dobrém chování, aby byl Mikuláš spokojený.

Rozsvícení vánočního stromu

Vánoční atmosféru si naladíme u rozsvícení vánočního stromu spolu s dětmi, rodiči a ostatní veřejností. Kde společně zazpíváme tradiční vánoční koledy a předvedeme tematické krátké vystoupení. Doprovodným programem je tradiční vánoční jarmark, kde děti nabídnou vánoční výrobky, které vytvářely.

Vánoční vystoupení pro místní seniory

Pořádání tradičního vánočního vystoupení společně s obcí, kde děti předvedou připravované písničky, je básničky, tanečky a naladí sváteční atmosféru, potěší nejméně jednoho místního seniora.

Společné výlety s našimi seniory

Uspořádání společného výletu mateřské školy a místních seniorů je hezká společná aktivita, z které se následně mohou vytvořit další návazné, vzdělávací činnosti. Prohlídky zámku a jiných zajímavých míst a kulturních památek můžeme uspořádat programově, jak jsou aktuální možnosti a o náklady za cestu se podělíme společně. Získáme nezapomenutelné zážitky, zažijeme pěkné okamžiky a vytváříme mezilidské vztahy mezi místními obyvateli.

Vánoční vystoupení s posezením pro rodiče

V adventním čase se scházíme s rodiči a přáteli našich dětí, abychom společně prožili vánoční atmosféru. Děti si připravují pro rodiče krátký program a po té si zpravidla společně s rodiči vyrobí drobný vánoční výrobek nebo ozdobu na stromeček. Je čas i na povídání a ochutnávku vánočního cukroví.

Putování s vílou Netřebkou

Cílem putování je seznámit děti s okolím obce Netřebice prostřednictvím naučné stezky, kterou po celou dobu provází pohádková postava víla Netřebka, která všechny zasvětila do tajů, historie a kultury v obci. Celou trasu tedy šest naučných tabulí doprovází krásné ilustrace výtvarnice Nikoly Skondrojani. U vyprávění historie, tematických ilustrací jsou také k zodpovězení otázky vhodné i pro malé turisty.

Motivací je vyprávění o pohádkových bytostech, vílách. Naladění dětí na pěší výlet. Co zabalit do batůžku, jak se obléci. Co nás čeká....

Nakonec z nasbíraných přírodnin vytvoříme podzimní výrobek.

Návštěva předškoláků v první třídě

S dětmi, které se chystají k zápisu do první třídy, navštěvujeme jednu vyučovací hodinu v první třídě základní školy. Děti se tam setkají se svými bývalými spolužáky, zažijí atmosféru školy a mohou si vyzkoušet různé činnosti se školáky, které pro ně paní učitelka připravila.

Zahradní slavnost

V červnu pořádáme velkou akci pro děti, rodiče, sourozence a přátele naší mateřské školy na školní zahradě nebo v přilehlém lipovém parku. Zahradní slavnost s pasováním předškoláků na školáky je vždy tematická (námořnická, farmářská, sportovní, aj.). Součástí je malý kulturní program, soutěže, tanečky rodičů s dětmi, občerstvení, odměny, opékání buřtů a další kulturní program.

Přespávání předškoláků v MŠ

Na závěr školního roku mají možnost děti, které opouštějí školku a odcházejí do první třídy, přespát v mateřské škole. Při malém počtu předškoláků je možno doplnit dětmi mladšího věku. Akce začíná odpoledne i s rodiči a dalšími dětmi ze třídy. Pro přespávající děti je vždy připravené malé dobrodružství.

Ostatní doplňující aktivity

Dále je dětem doplňována vzdělávací nabídka o nejrůznější aktivity, které jsou zpracovány do Plánu kulturních akcí na daný školní rok. Jednotlivé akce jsou vybírány, tak, aby tematicky doplňovaly a rozšiřovaly vzdělávací nabídku, která je upravována dle TVP a aktuálního dění a dané situace.

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Pro rozvoj a zlepšení naší práce využíváme autoevaluaci. Pomáhá lépe porozumět procesům, jež ve škole probíhají a které je možné efektivněji ovlivňovat a řídit. Je tedy v našem zájmu zamýšlet se nad našimi kroky, ohlížet se na výsledky své práce, zvažovat všechny okolnosti a situace, které do vzdělávání vstupují. Obecně jde říci, že sledujeme, zda školní vzdělávací program (ŠVP), jeho obsah (práce, kterou podle něho vykonáváme), přináší očekávané výsledky, hledá silné a slabé stránky své činnosti, potvrzuje, či zpochybňuje své představy, odhaluje případné problémy a řeší je. Tyto činnosti naše škola vykonává pravidelně a systematicky.

Díky této zpětné vazbě můžeme nadále zlepšovat a přizpůsobovat naši práci cílům, které jsme si stanovili. Na autoevaluaci nepohlížíme jako na administrativu, ale jako na reálné zhodnocení.

Dále vyhodnocujeme plnění cílů školního i třídních vzdělávacích programů, způsob zpracování a realizaci nabízených činností, práci učitelů, výsledky vzdělávání a kvalitu podmínek vzdělávání. Snahou autoevaluačního systému je najít odpověď na otázku: *Jak kvalitní je naše mateřská škola?* Následně se snažíme přijmout konkrétní opatření pro zajištění další optimalizace rozvoje. Posuzování výsledků vzdělávání učitel provádí průběžně a systematicky za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pedagogická diagnostika je součástí pedagogické evaluace.

Prostřednictvím evaluace máme snahu umožnit otevřené vyměňování názorů, vnímání druhých a současně vyžadovat důsledné trvání na přijetí odpovědnosti za rozhodnutí a práci. Úkolem členů týmu je přijetí osobní i vzájemné odpovědnosti. Úspěšná týmová práce je nutná pro vytvoření bezpečného prostředí, kde se lidé cítí dobře, navzájem si důvěřují, jsou k sobě otevření, sdílejí nápady, podněty i neúspěchy.

Při charakteristice pojmu tým vycházíme z anglické definice slova TEAM:

Together	– společně
Everybody	– všichni
Achieve	– dosáhneme
More	– více.

Interní hodnocení identifikuje silné a slabé stránky na úrovni školy, třídy, jednotlivců.

7.1 Oblasti evaluace

a) Školní vzdělávací program s RVP PV- V rámci evaluace sledujeme soulad ŠVP s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání (RVP PV). Zpracovávají se legislativní změny. Celý program je hodnocen zpravidla jedenkrát za rok. Hodnocena je především aktuálnost.

b) Plnění cílů ŠVP, TVP- hodnotí se záměr ŠVP, zda má vlastní myšlenku, zda obsahuje dlouhodobé cíle, respektive vizi, kam škola směřuje, o co usiluje. Zda obsahová stránka je srozumitelná, vzdělávací cíle a záměry, hodnotíme koncepci vzdělávacího obsahu, obsahovou i formální kvalitu integrovaných bloků. Hodnotíme otevřenost ŠVP, zda umožňuje další rozvoj školy, zkvalitňování vzdělávání, zda poskytuje prostor pro změny. Průběžné hodnocení realizace TVP, integrovaných bloků (realizují učitelky po ukončení integrovaného bloku. Za zmínku stojí metoda jedné věty, kterou provádějí průběžně: „*Co se mi povedlo, líbilo?* (z čeho mám dobrý dojem a není to vidět, jak děti vnímaly dané činnosti).....

c) Podmínky vzdělávání (hodnotíme předpoklady, okolnosti, situace)- hodnocení se provádí jedenkrát za rok - na hodnocení se podílejí všichni zaměstnanci - hodnotí se materiální vybavení školy, kvalita stravování, organizace chodu školy, organizace akcí školy, úroveň řízení školy, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů a přátel školy, psychosociální podmínky (atmosféra, klima školy, kvalita komunikace apod).

d) Výsledky vzdělávání- hodnocení třídy jako celku, pokroků v různých oblastech Formativní hodnocení během a po skončení řízené činnosti společně s dětmi. Sumativní hodnocení individuálních pokroků každého dítěte (vedení individuálních pozorovacích archů – Oregonská metoda, dále zpracování individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory u dětí s podpůrnými opatřeními a u dětí s OŠD. rozhovory s rodiči dle potřeby. Průběžně učitelkami a ředitelkou (2x za rok – v pololetí a na konci šk. roku).

e) Práce pedagogů - hodnocení probíhá zpravidla formou průběžných hospitací - hospitace slouží k posouzení metod a forem práce, použití daných postupů, hodnotíme naplňování TVP, promyšlenost plánovitost, nabídku činností, zohledňování potřeb v dané situaci všech dětí apod. Dalšími hodnotícími nástroji jsou pedagogické rady a porady, rozhovory, ale i zpětné vazby dětí a komunikace s rodiči.

Další vzdělávání pedagogů - hodnotí se kvalita a přínos vzdělávacího programu, kurzu, seminářů na průběžných poradách, zpětná vazba zúčastněných pedagogů.

Ředitelka MŠ realizuje evaluaci dle plánu kontrolní činnosti na daný rok písemnou či ústní formou. Průběžně zařazuje pedagogické rady jako nástroj autoevaluační činnosti školy.

Nejčastěji využívané nástroje evaluace jsou pozorování, rozhovory, záznamové archy, třídní kniha, pedagogické rady, provozní porady, hospitace, hospitace vzájemná mezi učitelkami, analýza plánů, analýza produktů, portfolio, inventarizace, fotodokumentace, komunikace s rodiči, veřejností, dotazník (pro zaměstnance, rodiče)...

Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům.

Více příloha č. 1 k ŠVP

8 LITERATURA

Dílčí seznam použité literatury:

BEČVÁŘOVÁ, Z.: *Kvalita, strategie a efektivita v řízení mateřské školy*. 1. vydání Praha, Portál, 2010

MATĚJČEK, Z.: *Po dobrém, nebo po zlém*. 6. vydání Praha, Portál, 2007

PRŮCHA, J.: *Moderní pedagogika*. 2. vydání Praha, Portál, 2002

SYSLOVÁ, Z.: *Autoevaluace v MŠ: cesta ke kvalitě vzdělávání*. 1. vydání Praha, Portál 2012

STEP BY STEP ČR: *Kompetentní učitel 21. století – Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA*. 1. dotisk, 2012

STEP BY STEP ČR: *Oregonská metoda hodnocení předškolních dětí*. Poslední revize a aktualizace české verze: Mirka Škardová_srpen_2014

SVOBODVÁ, E. a kol.: *Vzdělávání v mateřské škole*. 1. vydání Praha, Portál, 2010

TÝM AUTORŮ: *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Praha, MŠMT, 2017